

Daňové novinky na rok 2024

13. 12. 2023

JAKUB KLÍMA
Daňový poradce BDO Czech Republic s.r.o.

LIMITACE ODPOČTU DPH U VYBRANÝCH OSOBNÍCH AUTOMOBILŮ

Konsolidační balíček

420 000 Kč = 2 mil. Kč x 21% sazba DPH

- ▶ Vybraným osobním automobilem se pro účely daně z přidané hodnoty rozumí vozidlo kategorie M1 podle nařízení Evropského parlamentu a Rady upravujícího schvalování motorových vozidel a jejich přípojných vozidel), které není sanitním ani pohřebním automobilem ani není pořízeno za účelem provozování silniční motorové dopravy na základě koncese.
- ▶ výjimkou jsou sanitní a pohřební automobily a vozy taxislužby
- ▶ nárok na odpočet u osobního automobilu je limitován částkou 420 000 korun (platí při nákupu v tuzemsku s DPH, ale i při pořízení z EU nebo dovozu, kde je samovyměření) = základ daně 2 miliony korun
- ▶ přechodné ustanovení č.2 = platí až u DUZP nebo povinnosti přiznat daň po 1. 1. 2024
- ▶ neplatí pro auto jako zboží; výjimka neplatí pro nákup jako zboží s následným zařazením do majetku (§ 77a)
- ▶ při nákupu vozu s částečným nárokem (např. poměrný koeficient 40 %) = DPH na vstupu na faktuře 630 000 korun,
- ▶ ale uplatnit lze jen 168 000 korun (40 % z 420 000 korun)

LIMITACE ODPOČTU DPH U VYBRANÝCH OSOBNÍCH AUTOMOBILŮ

Konsolidační balíček

420 000 Kč = 2 mil. Kč x 21% sazba DPH

- ▶ technické zhodnocení OA - odpočet jen do výše celkového limitu 420 000 korun
- ▶ u finančního leasingu bude mít limitovaný odpočet uživatel leasingu
- ▶ u operativního leasingu bude limitován odpočet u pronajímatele

ZMĚNY SAZEB DPH

Konsolidační balíček

Vybrané zboží a služby, u kterých se sazba DPH **sníží** z 15 % na 12 %:

- ▶ potraviny,
- ▶ kohoutková voda,
- ▶ zdravotnické prostředky,
- ▶ dětské autosedačky,
- ▶ nemovitosti pro sociální bydlení,
- ▶ stavební práce u rodinných a bytových domů,
- ▶ pohřební služby.

Zboží a služby, u kterých se sazba DPH **sníží** z 21 % na 12 %:

- ▶ příležitostná (nepravidelná) hromadná autobusová doprava osob,
- ▶ zdravotnické a diagnostické prostředky na jedno použití a jejich opravy.

+ Nově **osvobozeny** knihy s nárokem na odpočet

Vybrané zboží a služby, u kterých se sazba DPH **zvýší** z 10 % na 12 %:

- ▶ ubytovací a stravovací služby,
- ▶ vodné a stočné,
- ▶ teplo a chlad,
- ▶ léky,
- ▶ noviny, časopisy a jejich půjčování nebo nájem,
- ▶ vstupenky na sportovní a kulturní akce,
- ▶ služby tureckých a parních lázní, saun a solních jeskyní.

Vybrané zboží a služby, u kterých se sazba DPH **zvýší** z 10 % nebo 15 % na 21 %:

- ▶ většina nápojů vč. točeného piva,
- ▶ kadeřnické služby,
- ▶ služby autorů a umělců,
- ▶ sběr, přeprava a ukládání komunálního odpadu,
- ▶ opravy obuvi, oděvů, koženého zboží a jízdních kol,
- ▶ úklidové práce v domácnosti,
- ▶ palivové dříví,
- ▶ řezané květiny.

OSVOBOZENÍ OD DANĚ S NO PŘI DODÁNÍ KNIH A POSKYTNUTÍ OBDOBNÉ SLUŽBY

Konsolidační balíček

Knihou se rozumí:

- ▶ kniha, obrázková kniha, předloha ke kreslení, omalovánka, brožura, hudebnina nebo kartografický výrobek, včetně zvukového záznamu přednesu jejich obsahu, pokud se jedná o zboží, u kterého reklama nepředstavuje více než 50 % jeho obsahu a které výlučně nebo převážně nesestává z hudebního zvukového nebo audiovizuálního obsahu.

Službou obdobného charakteru se rozumí:

- ▶ elektronicky poskytnutá kniha, jejíž dodání by bylo osvobozeno od daně, pokud by byla obsažena na hmotném nosiči, včetně jejího zpřístupnění v rámci veřejných knihovnických a informačních nebo dalších služeb
- ▶ půjčování nebo nájem knihy, pokud se jedná o veřejné knihovnické a informační služby

Možnost závazného posouzení

- ▶ zpoplatněno částkou 10 000 Kč
- ▶ povinnost uvést popis zboží nebo služby, která má být posouzena
- ▶ povinnost uvést návrh výroku o závazném posouzení

TICHÉ VÍNO A NÁROK NA ODPOČET

Daně z příjmů

- ▶ Ruší se daňová uznatelnost tichého vína poskytnutého jako daru v daních z příjmů (viz nové znění § 25 odst. 1 písm. t))
„výdaje na reprezentaci, kterými jsou zejména výdaje na pohoštění, občerstvení a dar; za dar se nepovažuje reklamní nebo propagační předmět, který je opatřen jménem nebo ochrannou známkou poskytovatele tohoto předmětu nebo názvem propagovaného zboží nebo služby, jehož hodnota bez daně z přidané hodnoty nepřesahuje 500 Kč a který není ~~s výjimkou tichého vína~~ předmětem spotřební daně,“

DPH

- ▶ Nárokem na odpočet u daru - tichého vína poskytnutého v rámci ekonomické činnosti (viz nové znění § 13 odst. 7 písm. c))

Lze uznat nárok na odpočet po nabytí účinnosti konsolidačního balíčku?

„Za dodání zboží se však pro účely tohoto zákona nepovažuje:

c) poskytnutí dárku v rámci ekonomické činnosti, pokud jeho pořizovací cena bez daně nepřesahuje 500 Kč, nebo poskytnutí obchodních vzorků bez úplaty v rámci ekonomické činnosti,“

- ▶ Nárok na odpočet u tichého vína se konsolidačním balíčkem neruší

BEZÚPLATNÉ DODÁNÍ Z POHLEDU DPH

Nová informace GŘ ze srpna 2023

Základní otázka je, zdali byl uplatněn nárok na odpočet u darovaného obchodního majetku nebo ne.

V případě nakoupení zboží s cílem jeho bezúplatného dodání **nelze** uplatnit nárok na odpočet daně dle zákona o DPH a následné darování tohoto zboží pak není předmětem daně.

§ 68 odst. 15 zákona o DPH:

„Od daně s nárokem na odpočet daně je osvobozeno dodání zboží humanitárním a dobročinným organizacím, které je v rámci své humanitární, dobročinné nebo vzdělávací činnosti mimo území Evropské unie odešlou nebo přepraví do třetí země.“

Cenou se v případě nakoupeného zboží rozumí **aktuální zbytková hodnota zboží**, která odpovídá pořizovací ceně zboží, případně navýšené o náklady na přeměnu/zvelebení/modernizaci předmětného zboží a snížené o hodnotu fyzického a morálního opotřebení zboží ke dni jeho bezúplatného dodání. Jako jisté zjednodušení je možné vycházet z **reálné (tržní) ceny uvedeného zboží** k datu jeho bezúplatného dodání s ohledem na stav zboží v okamžiku bezúplatného dodání.

U jinak pořízeného zboží se většinou vychází z **ceny obdobného zboží** ke dni uskutečnění zdanitelného plnění (tedy ke dni bezúplatného dodání).

Je doporučeno mít důkazní prostředky, ze kterých bude zejména patrný předmět, rozsah a okamžik poskytnutí daru. Pro prokázání ocenění zboží pro účely stanovení základu daně je vhodné i zdokumentovat stav darovaného zboží (poškozené obaly, blížící se datum spotřeby apod.).

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Vyšší sazby daně jak pro FO, tak pro PO

- ▶ **SOUČASNOST FO:** Sazba daně z příjmů fyzických osob je v současné době ve výši 15 % a 23 % (tzv. klouzavá progrese od 48násobku průměrné mzdy v roce 2023 to bylo asi 1.935 tis. Kč).
- ▶ **NÁVRH FO:** Pásmo příjmů, v rámci kterého se uplatní 23 % sazba daně, bude namísto 48násobku průměrné mzdy začínat na 36násobku průměrné mzdy (pro rok 2024 to bude snížení z 2.110 tis. Kč na 1.582 tis. Kč).
- ▶ Limit u ZP nadále není, u SP zůstává na nezměněné hranici 48násobku - rozchází se s DP

- ▶ **SOUČASNOST PO:** Příjmy, resp. zisky právnických osob jsou zdaňovány lineární sazbou ve výši 19 %. Dlouhodobě je stabilní a ve srovnání s Evropskou unií patří k nižším sazbám (ovšem je to otázka co základ daně).
- ▶ **NÁVRH PO:** Zvýšení sazby daně z příjmů právnických osob z 19 % na 21 %. Úprava i v rozpočtovém určení daní.

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Osobní automobil M1

► Limit 2 mil. Kč na auta pořízená od 1.1.2024 (DPH 420.000 Kč)

- M1 - nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2018/858 z 30. května 2018 - nejvýše 8 míst k sezení kromě místa řidiče
- Klasické výjimky - např. sanitky, pohřební vozy, koncese na přepravu osob
- Historie 2004 - nově se ovšem nelimituje vstupní cena, ale výše uplatněných odpisů přes poměry standardně vypočtených odpisů k základně 2 mil. Kč - doporučený vzorový výpočet z důvodové zprávy:

	Lineární odpis		
	Vstupní cena	3 000 000	
Rok	Standartní odpis	Poměrná část odpisu	ZC
1	330 000	220 000	2 670 000
2	667 500	445 000	2 002 500
3	667 500	445 000	1 335 000
4	667 500	445 000	667 500
5	667 500	445 000	0
	3 000 000	2 000 000	

	Zrychlený odpis		
	Vstupní cena	3 000 000	
Rok	Standartní odpis	Poměrná část odpisu	ZC
1	600 000	400 000	2 400 000
2	960 000	640 000	1 440 000
3	720 000	480 000	720 000
4	480 000	320 000	240 000
5	240 000	160 000	0
	3 000 000	2 000 000	

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Osobní automobil M1

► Limit 2 mil. Kč na auta pořízená od 1.1.2024 (DPH 420.000 Kč)

- TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ - po každém TZ bude třeba přepočítat poměry - vždy logika uplatnění max. 2 mil. Kč na jeden automobil
- Pozor při prodeji neodepsaného auta M1 - je třeba spočítat jakoby bez přerušení po minimální dobu bez ohledu na skutečnost. Je jedno, zda zrychlené, či lineární. Pakliže jsem nezačal odepisovat, pak fikce lineární.

	lineární odpis	3 000 000	
	prodejní cena	1 800 000	
Rok	Standartní odpis	Poměrná část odpisu	ZC
1	330 000	220 000	2 670 000
2	667 500	445 000	2 002 500
3	333 750	222 500	1 668 750
	zisk z prodeje	131 250 daně	základ

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Osobní automobil M1

► Limit 2 mil. Kč na auta pořízená od 1.1.2024 (DPH 420.000 Kč)

- Finanční leasing - obdobně jako u koupě. Také výpočet poměrem a to sice v daném případě k celkovým výdajům z leasingové smlouvy. Obdobně je třeba zohledňovat (přičítat) technická zhodnocení. Do limitu se přenáší hranice 2 mil. Kč i u následného odkupu.

Opět je možné uplatnit DPH jen do výše 420.000 Kč.

Limitace u finančního leasingu pouze u uživatele, nikoliv již u poskytovatele finančního leasingu.

- Operativní nájem - zde opačně oproti finančnímu leasingu. To znamená DPH není u nájemce limitováno a hranice 2 mil. Kč taktéž nikoliv. Omezení naopak spadají na pronajímatele. To znamená pronajímatel bude muset dodržovat hranici 2 mil. Kč jak u odpisů, tak i DPH - pak uplatní max. 420 tis. Kč.

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Jak bude upraven dále mimořádný odpis (tzv. COVID odpis) dle § 30a

- ▶ Obecně - Vzhledem k tomu, že ustanovení § 30a odst. 1 a 2 v dosavadním znění se vztahují pouze na majetek pořízený do 31. 12. 2023, ruší se tato ustanovení vzhledem k tomuto majetku k tomuto dni a skutečnost, že se na daný majetek a na technické zhodnocení na něm provedené použijí i nadále, stanoví pouze přechodné ustanovení.
- ▶ V rámci podpory elektromobility a podpoření zájmu poplatníků se navrhuje prodloužení účinnosti možnosti uplatňovat mimořádné daňové odpisy dlouhodobého majetku, a to pouze pro bezemisní vozidlo (Bezemisním vozidlem se pro účely daní z příjmů rozumí silniční motorové vozidlo, které používá jako palivo výlučně elektrickou energii nebo vodík, nebo jiné silniční motorové vozidlo, jehož provoz nemá žádné emise CO₂.). Mimořádné odpisy budou moci být uplatněny i na taková vozidla pořízena mezi 1. 1. 2024 a 31. 12. 2028.
- ▶ Toto vozidlo může poplatník odepsat bez přerušení za 24 měsíců, přičemž za prvních 12 měsíců uplatní odpisy rovnoměrně do výše 60 % vstupní ceny a za dalších 12 měsíců rovnoměrně do výše 40 % vstupní ceny. Stále je tato varianta pouze možností, nikoliv povinností.

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Poskytnutí automobilu zaměstnanci bezplatně

- ▶ § 6 odst. 6) - Poskytuje-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně silniční motorové vozidlo k používání pro služební i soukromé účely, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši určeného procenta vstupní ceny tohoto vozidla za každý i započatý kalendářní měsíc poskytnutí vozidla. Jde-li o silniční motorové vozidlo najaté nebo pořízené na finanční leasing, vychází se ze vstupní ceny tohoto vozidla u původního vlastníka, a to i v případě, že dojde k následné koupi vozidla. Pokud ve vstupní ceně není zahrnuta daň z přidané hodnoty, pro účely tohoto ustanovení se o tuto daň zvýší.....atd.
  - a) 0,25 %, jedná-li se o bezemisní vozidlo, (definice nově § 21b odstavec 7)
  - b) 0,5 %, jedná-li se o nízkoemisní vozidlo, (definice nově § 21b odstavec 6)
  - c) 1 %, jedná-li se o silniční motorové vozidlo, které není nízkoemisním ani bezemisním vozidlem.

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Stravování zajišťované zaměstnavatelem

- ▶ **Zrušení osvobození nadlimitních stravenek** - § 6 odst. 9 písm. b) - s ohledem na neplnění účelu daňové výjimky se navrhuje zrušení osvobození nadlimitních stravenek. Ty dnes na rozdíl od tzv. stravenkového paušálu mohou být poskytovány bez limitu, čímž mohou tyto stravovací benefity činit řádově i stovky korun denně (tzv. manažerské stravenky).
- ▶ Limit nastaven na 70% horní hranice stravného u pracovních cest 5-12 hodin (momentálně asi 107 Kč).
- ▶ Nově pak bude u zaměstnavatele plně daňově uznatelný - doposud právě nad tuto hranici bylo u zaměstnavatele nedaňové, byť u zaměstnance bylo osvobozené.
- ▶ § 6 odst. 7 písm. e) - na základě průběžně vyvíjejícího se výkladu od okamžiku schválení návrhu zákona vládou se v případech poskytnutí drobného občerstvení (tj. plnění, které nedosahuje intenzity stravování - nejedná se o snídani, oběd nebo večeři) na pracovišti v rámci výkonu závislé činnosti zaměstnance pro zaměstnavatele nejedná o zdanitelný příjem zaměstnance, nýbrž o zajištění pracovních podmínek přispívajících k efektivnímu výkonu práce. O zdanitelný příjem zaměstnance se rovněž nejedná v případech pracovních snídaní či obědů, na které zaměstnance pozval v rámci pracovní schůzky obchodní partner nebo naopak je zván obchodní partner zaměstnavatele, neboť z pohledu zaměstnance se jedná o plnění pracovních povinností.

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Stravování zajišťované zaměstnavatelem

- ▶ Pod termín drobné občerstvení lze vztáhnout např. mísy ovoce, které jsou zaměstnancům na pracovišti k dispozici a rovněž tak na pracovních poradách. Jestliže by v rámci pracovního jednání zaměstnavatel zaměstnanci zajistil jídlo v intenzitě stravování, tj. např. oběd, pak se na straně zaměstnance použije novelizované znění § 6 odst. 9 písm. b) zákona o daních z příjmů a hodnota takto poskytnutého stravování se započítává do limitu pro osvobození (70 % horní hranice stravného při pracovní cestě zaměstnance ve státní sféře trvající 5 až 12 hodin).
- ▶ V souladu s dlouhodobým výkladem i posuzováním v praxi je na straně zaměstnavatele takto poskytnuté drobné občerstvení nebo pracovní oběd daňově neuznatelným výdajem podle § 25 odst. 1 písm. t) zákona o daních z příjmů, neboť se jedná o náklad nebo výdaj na reprezentaci.
- ▶ Návrh řešení výše popsaný navazuje také na diskuze s odbornou veřejností, na základě kterých byla upřednostněna tato koncepce i u drobného občerstvení a obdobného bagatelního plnění, která jsou zaměstnanci poskytována v průběhu pracovní směny zaměstnavatelem. Tato plnění se tak neposoudí jako zdanitelný příjem, ale jako plnění na vytváření a dodržování pracovních podmínek pro výkon práce, a proto nebudou zahrnuta do limitu dle ustanovení § 10 odst. 3 písm. c) bod 5 zákona o daních z příjmů, na který odkazuje původní bod 13 zvláštní části důvodové zprávy k navrhované novele zákona o daních z příjmů (tzv. konsolidační balíček).

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Osvobození zaměstnaneckých benefitů

- ▶ Pozměňovacím návrhem se vrací osvobození zaměstnaneckých benefitů podle § 6 odst. 9 písm. d). Původně bylo toto ustanovení zcela vypuštěno (zboží a služby zdravotního a léčebného charakteru, rekreace a zájezdy, mateřské školky, sportovní zařízení, vstupenky na kulturu a sport, knihy...)
- ▶ Navrhuje se omezit na polovinu průměrné mzdy (v roce 2023 je 40.324 Kč). Pak osvobození by bylo 20.162 Kč (rok 2024 bude 21.983 Kč).
- ▶ Posouzení by bylo u každého zaměstnavatele zvlášť
- ▶ § 25 odst. 1 písm. h) - výdaje budou neuznatelné, pakliže budou u zaměstnance osvobozené a obráceně.
- ▶ Pozor ovšem i nadále na § 24 odst. 2 písm. j) bod 4 (v současnosti bod 5) - musí souviset s právy zaměstnanců vyplývajícími z kolektivní smlouvy, vnitřního předpisu zaměstnavatele nebo z jiné smlouvy.
- ▶ Problém s administrativou - evidencí, zjišťováním cen apod. Co třeba slevy zaměstnavatele - koupím 100 lístků na fotbal a díky tomu nebudu mít cenu 100 Kč, ale 80 Kč. Rozdám lístky zaměstnancům. Příjem zaměstnance bude 100, nebo 80? Důvodovka hovoří o 100, ale MF již výkladově o 80.

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Osvobození zaměstnaneckých benefitů

- ▶ **Bageta, sušenka při interních poradách** - § 6 odst. 7 e) - povinná plnění zaměstnavatele na vytváření a dodržování pracovních podmínek pro výkon práce stanovená právním předpisem;

- ▶ Důvodová zpráva k tomuto uvádí: *na základě průběžně vyvíjejícího se výkladu od okamžiku schválení návrhu zákona vládou se v případech poskytnutí drobného občerstvení (tj. plnění, které nedosahuje intenzity stravování - nejedná se o snídani, oběd nebo večeři) na pracovišti v rámci výkonu závislé činnosti zaměstnance pro zaměstnavatele nejedná o zdanitelný příjem zaměstnance, nýbrž o zajištění pracovních podmínek přispívajících k efektivnímu výkonu práce. O zdanitelný příjem zaměstnance se rovněž nejedná v případech pracovních snídaní či obědů, na které zaměstnance pozval v rámci pracovní schůzky obchodní partner nebo naopak je zván obchodní partner zaměstnavatele, neboť z pohledu zaměstnance se jedná o plnění pracovních povinností.*
  - *Pod termín drobné občerstvení lze vztáhnout např. mísy ovoce, které jsou zaměstnancům na pracovišti k dispozici a rovněž tak na pracovních poradách. Jestliže by v rámci pracovního jednání zaměstnavatel zaměstnanci zajistil jídlo v intenzitě stravování, tj. např. oběd, pak se na straně zaměstnance použije novelizované znění § 6 odst. 9 písm. b) zákona o daních z příjmů a hodnota takto poskytnutého stravování se započítává do limitu pro osvobození (70 % horní hranice stravného při pracovní cestě zaměstnance ve státní sféře trvající 5 až 12 hodin).*
  - *V souladu s dlouhodobým výkladem i posuzováním v praxi je na straně zaměstnavatele takto poskytnuté drobné občerstvení nebo pracovní oběd daňově neuznatelným výdajem podle § 25 odst. 1 písm. t) zákona o daních z příjmů, neboť se jedná o náklad nebo výdaj na reprezentaci.*

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Osvobození zaměstnaneckých benefitů

- ▶ Vánoční večírky - § 6 odst. 9 písm. g) místo současného znění - příjmy plynoucí z účasti zaměstnance nebo jeho rodinného příslušníka na sportovní nebo kulturní akci pořádané zaměstnavatelem pro omezený okruh účastníků, pokud vzhledem k její povaze je pořádání takové akce zaměstnavateli obvyklé a její forma a rozsah jsou přiměřené,.
- ▶ Současný § 6 odst. 9 písm. g) se nahradil novým zněním výše. Vyhláška 114 FKSP bude zrušena. ~~Hodnota nepeněžního bezúplatného plnění poskytovaného z fondu kulturních a sociálních potřeb podle příslušného předpisu, 6a) u zaměstnavatelů, na které se tento předpis nevztahuje, hodnota nepeněžního bezúplatného plnění poskytovaného za obdobných podmínek ze sociálních fondů nebo ze zisku (příjmu) po jeho zdanění, anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a to až do úhrnné výše 2000 Kč ročně u každého zaměstnance,~~
- ▶ FKSP důvodová zpráva: Vyhláška poměrně kazuisticky a podrobně stanovuje, jakým způsobem lze prostředků z fondu kulturních a sociálních potřeb využít, z čehož pramení jistá dávka rigidity, která v konečném důsledku vede k tomu, že tyto prostředky není možné využít na některé aktivity, které svou povahou naplňují smysl kulturního, sociálního, sportovního, zdravotního či podobného využití a rozvoje..... Způsob čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb se do budoucna stanoví pouze v kolektivní smlouvě, v kolektivní dohodě nebo ve vnitřním předpisu. ....

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Další návrhy

- ▶ **Omezení slevy na dani na manželku/manžela** - s ohledem na negativní efekty daňové výjimky se navrhuje parametrické snížení této slevy na dani, která se nově omezí výhradně na manžela/manželku pečující o dítě pouze do 3 let věku.
- ▶ **Zrušení slevy na dani za umístění dítěte** - s ohledem na neplnění účelu daňové výjimky se navrhuje zrušení tzv. školkovného neboli slevy na dani za umístění dítěte do předškolního zařízení.
- ▶ **Zrušení slevy na dani na studenta** - s ohledem na negativní efekty daňové výjimky se navrhuje zrušit slevu na dani na studenta.
- ▶ **Omezení osvobození příjmů z tombol a hazardních her** - v souladu s principy ochrany veřejného zdraví a bojem se závislostmi se navrhuje snížit limit pro osvobození příjmů z tombol a hazardních her, a to ze stávajícího 1 mil. Kč na 50.000 Kč.

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Další návrhy

- ▶ **Zrušení daňové uznatelnosti tichého vína jako daru do 500 Kč na reprezentaci** - v současné době je umožněna daňová uznatelnost tzv. výdajů na reprezentaci, a to do výše 500 Kč při splnění dalších podmínek.
- ▶ **Zrušení odpočtu za členské příspěvky odborovým organizacím** - navrhuje se zrušení odpočtu od základu daně ve formě zaplacených členských příspěvků odborům, neboť jde o vysoce selektivní výjimku.
- ▶ **Zrušení osvobození náhrady za vyvlastnění** - navrhuje se narovnat stávající nerovnováhu oproti režimu odkoupení majetku, a to způsobem, který redukuje daňové výjimky. Takové řešení lépe odpovídá zásadě daňové neutrality.
- ▶ **Omezení osvobození při prodeji cenných papírů a podílů v obchodních společnostech** - navrhuje se ponechat současné osvobození příjmů z prodeje cenných papírů od zdanění z příjmů fyzických osob do výše 100 000 Kč za zdaňovací období a zároveň se nově ohraničuje osvobození příjmu z prodeje cenného papíru / podílu ve společnosti při splnění časového testu 3 roky, resp. 5 let mezi nabytím a prodejem na 40 000 000 Kč na poplatníka. Přechodné ustanovení od 1. 1. 2025. Ustanovení § 4 odst. 3 ohraničení písm. q) a u). Dále nové stanovení nabývací ceny § 10 odst. 9 ZDP.
- ▶ A další ...

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Příklady na osvobození při prodeji cenných papírů a podílů v obchodních společnostech

▶ **Příklad č. 1** - firma měla na konci roku 2024 hodnotu dle posudku 50 mil. Kč. Majitel ji později prodá za 100 mil. Kč. Od těchto odečte 40 mil. Kč (což činí 40 %). O stejných 40 % sníží hodnotu i znaleckou cenu, takže z 50 mil. Kč se dostaneme na 30 mil. Kč. Rozdíl pak bude činit 30 mil. Kč (60 minus 30) a z této se vypočítá daň. První část zhruba 1,4 mil. Kč je zdaněno 15%, částka nad 1,4 mil. Kč pak 23%. Na dani to pak bude činit zhruba 6,8 mil. Kč (samozřejmě záleží na dalších příjmech poplatníka v daném roce).

▶ **Příklad č. 2** - Mám jeden osvobozený příjem z osvobozeného úplatného převodu (§ 4 odst. 1 písm. q)), který není cenným papírem ve výši 21 mil. Kč. Na dosažení tohoto příjmu prokazatelně vynaložil nabývací cenu 9 mil. Kč. Dále mám osvobozený příjem z cenného papíru (§ 4 odst. 1 písm. u)), který činí 39 mil. Kč. V úhrnu mám osvobozený příjem 60 mil. Kč. Na dosažení tohoto příjmu prokazatelně vynaložil pořizovací cenu 42 mil. Kč.

Osvobození pak bude pouze ze 2/3 tj. 40/60. Z příjmu 21 mil. Kč pak bude osvobozeno 14 mil. Kč a logicky obráceně zdaněno 7 mil. Kč. Z příjmu 39 mil. Kč bude osvobozeno 26 mil. Kč tj. pak zdaněno 13 mil. Kč. U prvního příjmu pak mohou použít také 1/3 náklad a sice 3 mil. Kč a u druhého pak 14 mil. Kč.

V případě příjmu z úplatného převodu cenného papíru výdaje prokazatelně vynaložené na jeho dosažení převyšují tento příjem a v souladu s § 10 odst. 4 zákona o daních z příjmů se k rozdílu nepřihlíží a daňová ztráta tudíž nevzniká.

V případě příjmu z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci základ daně, resp. dílčí základ daně, představuje částka 4 mil. Kč.

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Návrhy týkající se DPP

▶ Nyní:

- Odměna do 10 000 Kč nepodléhá odvodům na SP/ZP
- Příjmy u jednoho zaměstnavatele se sčítají, u více nikoliv

▶ Návrh - dva limity:

- 25 % průměrné mzdy pro DPP u jednoho zaměstnavatele
- 40 % průměrné mzdy pro DPP u více zaměstnavatelů - toto bude úskalí
  - Vyhlásování průměrné mzdy sdělením MPSV

▶ Povinnost zaměstnavatele posílat OSSZ měsíční přehledy s informacemi o DPP a jejich příjmech (do 20. dne násl.)

- Přesáhne-li příjem daný limit -> zpětné vyhodnocení a oznámení od OSSZ zaměstnavateli i DPP
  - Při více zaměstnavatelích se DPP stává plátcem = sám platí svou vlastní část odvodů (nově 7,1 % - 0,6 % na nem. poj. a 6,5 % na důch. poj.)
  - Při překročení kumulativního limitu bude pojistné z celé odměny odvádět zaměstnavatel i zaměstnanec vždy každý za sebe.

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK - VYBRANÉ NÁVRHY

Návrhy týkající se DPP

- ▶ Povinnost zaměstnavatele nejpozději v den nástupu informovat zaměstnance DPP na možný vznik povinnosti odvést pojistné za sebe. Po zaměstnanci bude vymáhat Správa sociálního zabezpečení. Zaměstnavatel si zaplatí svoji část.
- ▶ Není bohužel zatím vůbec řešeno zdravotní pojištění - to znamená zde zatím odpovědnost zaměstnavatele - kolik pak ale vyplatit mzdu zaměstnanci apod.?
- ▶ Zatím navrhovaná účinnost od 1. 7. 2024 - doufejme v dodatečné úpravy

PRÁCE NA DÁLKU (HOME OFFICE)

Náhrada nákladů

- ▶ Dosud pouze náhrada skutečně prokázaných nákladů, problematické na obou stranách
- ▶ Nově tři možnosti:
  - **Náhrada skutečně prokázaných nákladů**
    - Bez povinnosti sjednávat
  - **Náhrada paušálem**
    - Povinnost sjednat nebo stanovit vnitřním předpisem
  - **Bez náhrady**
    - Povinnost předem písemně sjednat

- **DPP/DPČ bez nároku na náhradu nákladů X lze sjednat**

PRÁCE NA DÁLKU (HOME OFFICE)

Náhrada nákladů paušálem

- ▶ Buď **sjednání**, nebo **stanovení** vnitřním předpisem
  - ▶ **Pokrytí všech nákladů** vzniklých při výkonu práce na dálku
  - ▶ Výše stanovená vyhláškou MPSV podle údajů ČSÚ o spotřebě domácnosti při práci na dálku
    - Předpoklad 4,60 Kč/hod
    - Pravidelná roční aktualizace
    - Mimořádná aktualizace při snížení nebo zvýšení o 20 %
  - ▶ Splatnost v následujícím kal. měsíci
-
- ▶ Možnost navýšit X v zákonné výši není předmětem daně (novelizace §6/7/e ZDP) - doplňují slova „ ; je-li plnění poskytováno v podobě paušální částky na náhradu nákladů spojených s výkonem práce z jiného místa dohodnutého se zaměstnavatelem, než je pracoviště zaměstnavatele, nepovažuje se za příjem a není předmětem daně do výše paušální částky, kterou lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem,“.

Nový zákon o účetnictví

13. 12. 2023

OLDŘICH BARTUŠEK
partner BDO Audit s.r.o.

Nový zákon o účetnictví

Proč potřebujeme nový zákon o účetnictví

- Jazyk zákona a jeho koncepce je zastaralá, zákon je souborem příkazů, zákazů a postupů bez koncepčního rámce
- Regulační požadavky byly zahrnuty někdy do zákona a někdy do jeho prováděcích vyhlášek bez obecnější koncepce
- Zákon reguluje nepřehledně mix účetnictví podnikatelských subjektů, vybraných účetních jednotek veřejného sektoru, neziskový sektor a jednoduché účetnictví

Nový zákon o účetnictví

Proč potřebujeme nový zákon o účetnictví

Zákon vznikl:

- před rozdělením Československa;
- před privatizací, rozvojem zahraničních investic a před úzkým začleněním ČR do globálních ekonomických struktur;
- před vstupem České republiky do Evropské unie;
- před implementací IFRS pro veřejně obchodované společnosti;
- před zásadními změnami v oblasti daní a jejich harmonizací s evropskou regulací;
- před změnou směrnic a nařízení EU týkajících se účetnictví a auditu;
- před rekodifikací občanského a obchodního práva v ČR;
- před prudkým rozvojem informačních a komunikačních technologií (neexistoval internet, elektronická komunikace,
- elektronická fakturace a výměna informací, elektronické výkaznictví (XML, XBRL, ESEF atd.) a elektronický podpis apod.

Stav legislativního procesu

1.1.2016

- Velká novela zákona
- Implementace směrnice EU č. 34/2013

leden 2018

- Začátek prací na koncepci nové právní úpravy účetnictví
- první schůzka pracovní skupiny

2018-2020

- Příprava diskusního materiálu a jeho veřejné připomínkování

říjen 2020

- Příprava věcného záměru nového zákona a jeho
- schválení vládou 5.10.2020

2020-2022

- Příprava textu jednotlivých částí nového zákona a jeho připomínkování

2. pol. 2022

- Vnější připomínkové řízení návrhu zákona
- Připomínky do 9. prosince 2022

2023 příprava

- doprovodného zákona
- prováděcích vyhlášek
- standardů (metodiky)

1.1.2025

- Účinnost nového zákona o účetnictví, souvisejících zákonů a prováděcích předpisů

Stav legislativního procesu

Harmonogram legislativního procesu

- **Zákon o účetnictví**
  - Zapracování výsledků vnějšího a vnitřního připomínkového řízení (věcné znění zákona): **prosinec 2023**
  - Předložení na vládu: **prosinec 2023**
- **Vyhlášky**
  - Podrobnější teze vyhlášek: **prosinec 2023**
  - Návrh legislativního textu vyhlášek: **červen 2024**
- **Doprovodný zákon**
  - Připomínkové řízení: **první kvartál 2024**
  - Předložení na vládu: **září 2024**
- **Účinnost nového zákona účetnictví, včetně vyhlášek a doprovodného zákona od 1. ledna 2025**

[Meziresortní připomínkové řízení k návrhu zákona o účetnictví | Ministerstvo financí ČR \(mfcr.cz\)](#)

Nový zákon o účetnictví

Ideová myšlenka nové právní úpravy

- Posun regulace od účtování k účetnictví (tj. k vykazování prostřednictvím účetní závěrky jako zdroje informací pro uživatele = angl. reporting)
- Zahrnutí koncepčního rámce, který obsahuje obecné (nadčasové) definice a požadavky a umožní najít správné řešení konkrétně neupravených situací
- Odstranění překryvů, konfliktů a povinností s jinými zákony a integrace s nimi
- Restrukturalizace jak zákona, tak prováděcích vyhlášek
- Liberalizace (zrušení některých povinností, vyšší míra volby apod.)
- Efektivnější využití účetnictví pro další oblasti regulace

Nový zákon o účetnictví

Co je předmětem úpravy účetnictví?

Nový zákon o účetnictví

Koncepční rámec

Koncepční rámec je vymezením základních cílů, zásad, pravidel a definic, na základě kterých je pak vytvořen a užíván konkrétní regulační rámec

- Podobně jako zákony jsou v souladu s ústavou nebo jednotlivé stavby s územním plánem
- Bez koncepčního rámce hrozí nekonzistence vytvořené regulace

Koncepce účetnictví mohou být různé:

- neexistuje jediné správné řešení
- záleží na stanovených cílech

Koncepční rámec mají US GAAP, IFRS i IPSAS, ale chybí explicitně české účetní regulaci, což vede k problémům jak v její konstrukci, tak při jejím uplatňování

Nový zákon o účetnictví

Koncepční rámec

Díl 1: Cíl účetního výkaznictví (§ 2)

Ekonomické rozhodování externích uživatelů
Předvídání peněžních toků, finanční situace a výkonnosti
Posouzení důsledků jednání osoby odpovědné za řízení účetní jednotky
(posouzení řádného hospodaření s veřejnými prostředky)

Díl 2: Požadavky na kvalitu účetních informací (§ 3 - 9)

Relevantnost
Hodnověrnost
Včasnost
Srozumitelnost
Spolehlivost
Srovnatelnost

Díl 3: Prvky účetního výkaznictví (§10 - 12)

Vztahující se k finanční situaci

- Aktivum, podmíněné aktivum, dluh, rezerva, podmíněný dluh, vlastní kapitál, pasiva

Vztahující se k finanční výkonnosti

- Výnos, náklad, výsledek hospodaření

Díl 4: Zásady účetního výkaznictví (§ 13 - 23)

Věrný a poctivý obraz
Trvání účetní jednotky
Aktuálnost
Významnost
Kompenzace
Bilanční kontinuita
Účetní metody
Konzistence
Retrospektivní opravy

Nový zákon o účetnictví

Hlavní změny

Funkční měna

Leasing

Diskontování pohledávek a závazků

Nový zákon o účetnictví

Hlavní změny

Funkční měna

- Měna účetnictví vs funkční měna (měna primárního ekonomického prostředí)
- CZK vs EUR, USD, GBP
- Vstup a výstup z režimu funkční měny
- Vztahuje se pouze na podnikatele a neziskové účetní jednotky
- Koncept cizích měn a kurzových rozdílů zůstává zachován

Nový zákon o účetnictví

Hlavní změny

Režim vylučování KR ze základu daně

§ 23i Kursový rozdíl Kursový rozdíl se nezahrnuje do základu daně ve zdaňovacím období nebo období, za které se podává daňové přiznání, ve kterých

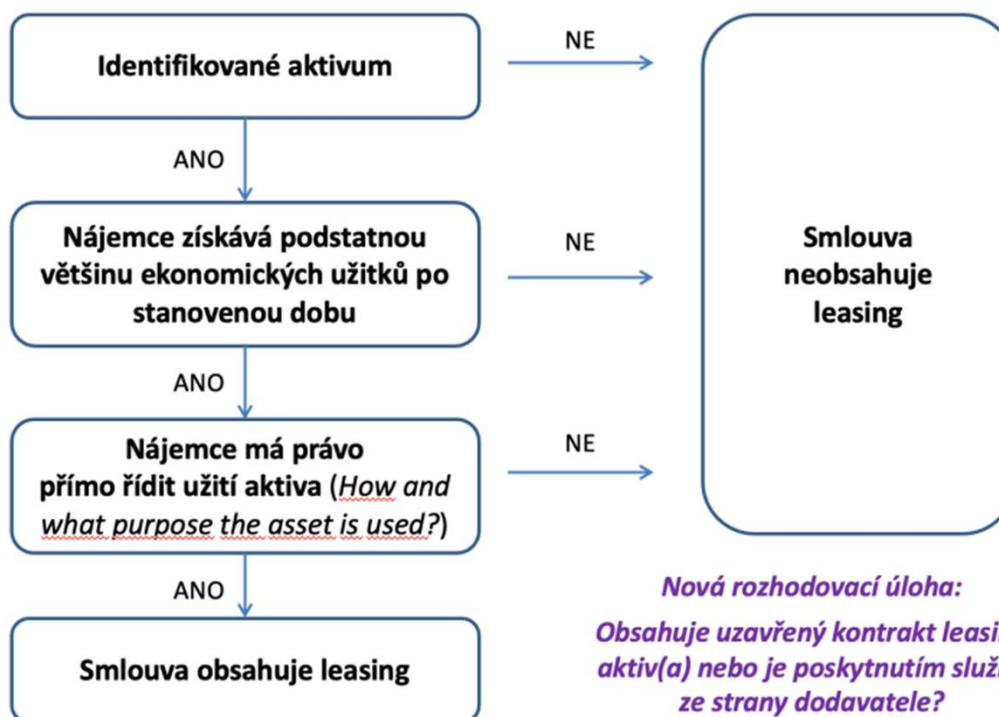
- a) kursový rozdíl není realizován, a
- b) poplatník je poplatníkem v režimu vylučování kursových rozdílů
podá správci daně oznámení o vstupu do režimu vylučování kursových rozdílů do 3 měsíců od prvního dne rozhodného zdaňovacího období

Ukončení - uplynutím druhého zdaňovacího období následujícího po zdaňovacím období, ve kterých správci daně oznámí vystoupení z režimu vylučování kursových rozdílů

Nový zákon o účetnictví

Hlavní změny - Leasing

Určení leasingu z pohledu nájemce (IFRS 16)

Nový zákon o účetnictví

Hlavní změny - Diskontování pohledávek a závazků

Prvotní účetní hodnota se rovná současné hodnotě úhrnu očekávaných toků peněžních prostředků u

- účetní pohledávky oceňované současnou hodnotou, která není oceňována pořizovacími náklady, a
- dluhu oceňovaného současnou hodnotou, který není oceňován pořizovacími náklady

Pohledávkou nebo dluhem oceňovanými současnou hodnotou je pohledávka nebo dluh střední nebo velké účetní jednotky nebo účetní jednotky veřejného sektoru, pokud se jedná o

- dlouhodobý dluh s výjimkou odloženého daňového dluhu,
- dlouhodobou rezervu a
- dlouhodobou pohledávku s výjimkou odložené daňové pohledávky.

Nový zákon o účetnictví

Hlavní změny - Diskontování pohledávek a závazků

Výpočet současné hodnoty

$$\text{Současná hodnota} = \text{Peněžní tok} \times (1 / (1+r)^n)$$

r je úroková sazba

n představuje období, ve kterém k peněžnímu toku dochází.

Nový zákon o účetnictví

Hlavní změny - Diskontování pohledávek a závazků

Firma Vyrobíme to kupuje od firmy Dodáváme stroje výrobní linku do své nové haly v cena 25 mil. Kč.
Platební podmínky jsou nastaveny následovně

50% při podpisu smlouvy 1.1.2024

20% k datu 31.12.2024

15% k 31.12.2025

15% k 31.12.2026

Linku zařadí do majetku k 31.12.2024 a v odpisovém plánu nastaví životnost na 120 měsíců.

Úroková míra činí 10% p.a.

Nový zákon o účetnictví

Hlavní změny - Diskontování pohledávek a závazků

diskontní sazba		10%			
Datum PT	období PT	PT		Odúročitel	SH
01.01.2023		0	25 000		1 25 000
31.12.2023		1	10 000	0,909091	9 091
31.12.2024		2	7 500	0,826446	6 198
31.12.2025		3	7 500	0,751315	5 635
					45 924
Výpočet úroků					
období	PZ dluhu	úrok	PT		KZ dluhu
1	20 924	2 092	10 000		13 017
2	13 017	1 302	7 500		6 818
3	6 818	682	7 500		0

Nový zákon o účetnictví

Hlavní změny - Diskontování pohledávek a závazků

2024	Kč	MD	DAL
pořízení stroje	50 000	022	321
první platba	25 000	321	221
částečná platba	10 000	321	221
2025			
odpis	5 000	551	082
částečná platba	7 500	321	221
2026			
odpis	5 000	551	082
částečná platba	7 500	321	221

2024	Kč	MD	DAL
pořízení stroje	45 924	022	321
první platba	25 000	321	221
částečná platba	7 908	321	221
platba úroků	2 092	562	221
2025			
odpis	4 592	551	082
částečná platba	6 198	321	221
platba úroků	1 302	562	221
2026			
odpis	4 592	551	082
částečná platba	6 818	321	221
platba úroků	682	562	221

Nový zákon o účetnictví

Ostatní změny

- Odpisování - zdůraznění zbytkové hodnoty
- Dotace
- Individuální zpráva vedení
- Inventarizace
- Sankce